

COVID-19 και καρδιακές αρρυθμίες

Η εμφάνιση δυναμικά επικίνδυνων αρρυθμιών σε ασθενείς με οξεία λοίμωξη COVID-19 είναι πλέον κάτι αρκετά σύνηθες στην καθ' ημέρα κλινική πράξη. Αναδρομικές μελέτες από την Κίνα και τις ΗΠΑ κατέδειξαν υψηλό ποσοστό κοιλιακών και κολπικών αρρυθμιών σε ασθενείς με σοβαρή λοίμωξη από Covid-19 που νοσηλεύονταν σε μονάδες εντατικής θεραπείας σε σχέση με ασθενείς που δεν χρειάζονταν μηχανική υποστήριξη της αναπνοής. Σύμφωνα με μία μετανάλυση που δημοσιεύθηκε στο έγκριτο περιοδικό "*JACC: Clinical Electrophysiology*" (10.1016/j.jacep.2020.08.002), η πλήρης κατανόηση της επίπτωσης της λοίμωξης COVID-19 στο ερεθισματογωγό σύστημα της καρδιάς και η άμεση αντιμετώπιση αυτής, αποτελούν επιτακτική ανάγκη. Η Διευθύντρια ΕΣΥ της Θεραπευτικής Κλινικής του ΓΝΑ Αλεξάνδρα, **Σοφία Χατζίδου** και ο Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής και Πρύτανης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Θάνος Δημόπουλος** συνοψίζουν τα κύρια σημεία αυτής της μελέτης ανασκόπησης. Πιο συγκεκριμένα, έχουν περιγραφεί υπερκοιλιακές ταχυκαρδίες, κολπική μαρμαρυγή, κολπικός περφυγισμός, πλήρης κολποκοιλιακός αποκλεισμός, καρδιακή ανακοπή, πολύμορφη και μονόμορφη κοιλιακή ταχυκαρδία. Οι πιο πιθανοί παθοφυσιολογικοί μηχανισμοί αρρυθμογένεσης ανάμεσα σε ασθενείς με COVID-19 είναι: 1) η υποξία που προκαλείται άμεσα από τον ιό σε ιστούς όπως οι πνεύμονες και το μυοκάρδιο 2) η παθολογική ανοσολογική απόκριση του ξενιστή στον ιό αυτό 3) η μυοκαρδιακή ισχαιμία και η μυοκαρδιακή τάση (Stress) από την πνευμονική υπέρταση 4) οι διαταραχές των ηλεκτρολυτών και του ισοζυγίου των υγρών 5) οι ανεπιθύμητες ενέργειες από την φαρμακευτική αγωγή. Επομένως, καθοριστικό ρόλο στην αντιμετώπιση των αρρυθμιών αυτών παίζει η επίγνωση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των φαρμάκων που λαμβάνει ο ασθενής, η τακτική παρακολούθηση του διαστήματος QTc μέσω ΗΚΓ επιφανείας καθ' όλη τη διάρκεια που λαμβάνει την αγωγή αυτή, καθώς και μέριμνα σε ασθενείς με κληρονομικά αρρυθμιολογικά σύνδρομα και αυξημένο κίνδυνο για αιφνίδιο καρδιακό θάνατο. Επιπλέον, υψίστης σημασίας στην θεραπευτική αυτή προσέγγιση είναι η αποσαφήνιση του «πότε και αν» θα χρειαστεί η ανάγκη ηλεκτροφυσιολογικής επέμβασης, καθώς και η χρήση τηλε-ιατρικής με γνώμονα την ελαχιστοποίηση της έκθεσης των ασθενών αυτών στις επεμβατικές τεχνικές. **Συμπερασματικά, φαίνεται πως η λοίμωξη του COVID-19 θα συνεχίζει να πρωταγωνιστεί στα θέματα της παγκόσμιας επιστημονικής κοινότητας στο εγγύς μέλλον, και επομένως, είναι πλέον σημαντική η εξιχνίαση των παθοφυσιολογικών μηχανισμών που εμπλέκονται στην πρόκληση αρρυθμιών από τον COVID-19 και βάσει αυτών, η υλοποίηση μιας έγκυρης και στοχευμένης θεραπευτικής στρατηγικής.**